

Hyväksytty

Khall XX,XX,XXXX

Talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohje

Sisällys

Sisällys.....	1
1. Täytäntöönpano-ohjeen noudattaminen	2
2. Käyttösuunnitelman laadinta	2
2.1. Talouden tasapainottaminen.....	3
3. Talousarvion sitovuus ja määrärahojen käyttö.....	4
3.1. Tilivelvolliset	4
4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta ja raportointi	5
4.1. Kuntien automaattinen taloustietouudistus AURA	6
4.2. Hyvinvointitavoitteet ja niiden raportointi	6
4.3. Toimintaohje mahdollisten poikkeamien kohdalla.....	7
5. Laskujen tarkastus ja hyväksyminen.....	7
6. Hankinnat	8
7. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	8
Liite 1 Talouden tasapainottamissuunnitelma	9

1. Täytäntöönpano-ohjeen noudattaminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 15.12.2020 § 77 kunnan talousarvion vuodelle 2021 sekä taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2023. Vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohje toimii kunnan hallintosäännön ohella vuoden 2021 täytäntöönpanon säätelevänä ohjeena, ellei kunnanhallituksen päätöksistä toisin ilmene.

Talousarvion täytäntöönpano-ohje koskee kaikkia kunnan organisaation toimielimiä ja tilivelvollisia. Tilivelvolliset on vahvistettu talousarviossa.

Täytäntöönpano-ohjetta on noudatettava myös konsernin tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, kunnan konserniohjeesta tai muusta säännöstä muuta johdu.

2. Käyttösuunnitelman laadinta

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu kunnanhallituksen hyväksymien suunnitteluohjeiden (Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2020 - 2022 -ohjeen; kh 27.8.2020 § 180) mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on vahvistaa talousarvion yhteyttä kuntastrategiaan, yhdenmukaistaa talousarviokirjan sisältöä sekä selkiyttää tavoitteita ja vastuita.

Vuoden 2021 talousarvion laadinta pohjautuu käyttösuunnitelmatarpeeseen suunnitteluun ja talousarvio on laadittu mahdollisimman realistiseksi ottaen huomioon toiminnalliset tavoitteet kuntalain edellyttämällä tavalla.

Valtuuston hyväksymään talousarvioon on voinut tulla muutoksia lautakuntien ja/tai kunnanhallituksen talousarvioesityksiin nähden. Muutokset ilmenevät talousarvion Taloudelliset tavoitteet -taulukosta, jossa on oma sarakkeensa toimielinten esityksille/päätöksille. Mikäli lautakunnan esitykseen on tullut muutoksia, on olennaiset muutokset selostettu talousarvion käsittelypykälissä. Taloudellisten tavoitteiden osalta mahdolliset muutokset ilmenevät talousarviokirjasta vastuualuekohtaisesti. **Lautakuntien tulee käsitellä valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat helmikuun 2021 loppuun mennessä.**

Käyttösuunnitelmilla lautakunta jakaa valtuuston toimialoille hyväksymät määrärahat organisaationsa eri vastuualueille. Käyttösuunnitelmat on tarkoituksenmukaista laatia sillä tarkkuudella ja tasolla, että taloudellinen ja toiminnallinen vastuu muodostuu organisaatiossa selkeäksi, ja toiminta on tarkoituksenmukaista.

Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä lautakunnan tulee tarkistaa toimialansa tilivelvollisuudet sekä vahvistaa laskujen tarkastajat ja hyväksyjät.

Käyttösuunnitelman yhteydessä lautakuntien tulee ottaa huomioon myös kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma, joka sisältyy talousarvioon 2021 sekä kunnan johtamisjärjestelmämuutoksen vaikutus (kvalt 15.12.2020 § 78). Katso täytäntöönpano-ohjeen kohta 2.1. Talouden tasapainottaminen sekä liite Talouden tasapainottamissuunnitelma.

Lisäksi lautakuntien tulee ottaa talousarvion 2021 täytäntöönpanossa erityisesti huomioon AURA-taloustietouudistuksen vaikutus talouden seurantaan ja raportointiin.

2.1. Talouden tasapainottaminen

Pelkosenniemen kunta on päättänyt rakentaa (kvalt 9.10.2017 § 90) uuden koulu-päiväkodin kunnan keskustajamaan. Päätöksen saatua lainvoiman kesällä 2019 on päätös toimeenpantu viipymättä, ja rakennushankkeen valmistelu käynnistynyt. Tavoitteena on, että uusi koulu-päiväkotitoimitus aloittaa toimintansa loppuvuodesta 2021.

Valtuusto on päättänyt (02.06.2020 § 27), että uusi koulu-päiväkotitoimitus rahoitetaan 5 200 000 euron lainalla. Laina-aika on 21 vuotta, ja ensimmäinen vuosi on lyhennyksistä vapaa. Viimeinen erä on 2 000 000 euroa. Vuotuinen rahoituskustannus (lyhennykset ja korot) jää nykyisellä korkotasolla alle 200.000 euron. Rakennuksen taloudelliseksi poistoajaksi on päätetty 40 vuotta (kh 19.5.2020 § 117).

Talouden tasapainottamissuunnitelma

Kunnanhallitus on asettanut 11.8.2020 § 165 taloustyöryhmän, jonka tehtävänä on laatia suunnitelma 31.10.2020 mennessä kunnan talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka johtuvat tulojen menetyksestä sekä varautumisesta velanhoitokustannuksiin ja alijäämien kattamiseen. Taloustyöryhmän tehtäviin kuului käydä myös kunnan kiinteistöt läpi ja toimia samalla tilatyöryhmänä.

Tasapainotussuunnitelma kunnanjohtajan esityksenä sisältää seuraavat nettomääräiset vaikutukset kunnan talouteen:

2021: -281 000 euroa

2022: -299 000 euroa

2023: -443 000 euroa

Tasapainotussuunnitelman toteutuminen edellyttää siinä mainittujen toimenpiteiden toteutumista. Lautakuntien talousarvioehdotuksiin ei pääsääntöisesti ole sisällytetty talouden tasapainotussuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä. Muutokset on tehty kunnanjohtajan talousarvioesitykseen vuodelle 2021, mutta ei taloussuunnitelmavuosille 2022 - 2023 (paitsi kiinteistökustannuksiin kohdistuvat leikkaukset, jotka sisältyvät teknisen lautakunnan talousarvioesitykseen), jotka tarkentuvat tulevien vuosien talousarvioina.

Kunnan johtamisjärjestelmän uudistus

Valtuusto päätti 15.12.2020 § 78

1) että Pelkosenniemen valtuuston koko ei muutu, vaan pysyy seuraavalla 1.6.2021 alkavalla valtuustokaudella minimissä eli 13 valtuutetussa

2) että Pelkosenniemen kunnan johtamisjärjestelmäksi valitaan valtuusto-kunnanhallitusmalli 1.6.2021 alkaen

Pelsavun sote-integraatio

Lisäksi talouden tasapainottamiseen tärkeinä toimenpiteinä on valtuusto päättänyt 15.12.2020 § 73, että tehdään nk. Pelsavun sote-integraatio, vuodeosasto säilytetään 8 -paikkaisena, ja loput paikat muutetaan tehostetuiksi palvelukotipaikoiksi ja että talousarvioon 2021 lisätään määräraha organisaatiouudistuksen tekemiseen.

Savukosken valtuusto päätti 21.12., ettei sosiaalipalveluiden siirtämistä Pelsavun kuntayhtymään ryhdytä valmistelemaan. Koska Pelsavun jäsenkunnat eivät siis ole yksimielisiä asiassa, ei myöskään Pelkosenniemen valtuuston päätöstä voida panna täytäntöön.

Käynnissä on valtakunnallinen sote-uudistuksen valmistelu. Siihen liittyen on kuitenkin perusteltua hakea keinoja kunnan sote-kustannusten alentamiseksi ennen suunniteltua sote-uudistuksen voimaan astumista 1.1.2023.

3. Talousarvion sitovuus ja määrärahojen käyttö

Aiempien vuosien tapaan talousarvion määrärahat ja tuloarviot käyttötaloudessa, sisäiset erät mukaan lukien, ovat valtuustoon nähden sitovia tehtävittäin nettomääräisinä. Investointien määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia hankeryhmittäin nettomääräisinä. Tulos- ja rahoitusosan ulkoiset määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä.

Myöskään sitovuustasoon ei ole tullut muutoksia uuden talousarvion suunnitteluohjeen (Talousarvion perusteet 2020) myötä, vaan sitovuustasoja on pyritty aiempaan nähden selkiyttämään. Talousarviokirjaan on lisätty lautakunta-, toimiala- ja vastuualueen kohdalle toimitin, johon nähden kyseiset tavoitteet ovat sitovia. Myös taloudellisten tavoitteiden kohdalle on huomiovärillä merkitty lautakunta- ja toimialan kohdalle valtuuston nähden sitova toimintakate.

Käyttötalouden osan valtuustoon nähden sitova taso on toimialataso, lautakuntaan nähden vastuualueen taso ja toimialajohtoon nähden sitova on tulosityksikkötaso.

Projekteja sitovat rahoituspäätöksen mukaiset määrärahat ja ohjeet. Lisäksi projekteja valmisteltaessa, niistä päätettäessä ja niitä hallinnoitaessa tulee ottaa noudattaa uutta projektiohjetta (kh 20.10.2020 § 230).

3.1. Tilivelvolliset

Kunnan organisaatio jaetaan toimialoihin, vastuualueisiin ja tulosityksikköihin. Toimialat ovat hallintopalvelut, sivistyspalvelut, sosiaalipalvelut sekä tekniset palvelut. Toimialanimikkeet vastaavat voimassa olevassa hallintosäännössä (kvalt 31.1.2018 § 7) käytettyjä nimikkeitä, mutta edustavat palvelu-muotoisena hallinnon kehittymistä asiakaslähtöisempään suuntaan.

Tilivelvolliset vastaavat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä vastuualueellaan. Sisäinen valvonta on johtamis- ja hallintojärjestelmän osa, jonka tavoitteena on auttaa organisaatiota saavuttamaan päämääränsä. Riskit ovat uhkia, jotka toteutuessaan estävät pääsemästä tavoitteisiin.

Konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtaja ja hallitukset.

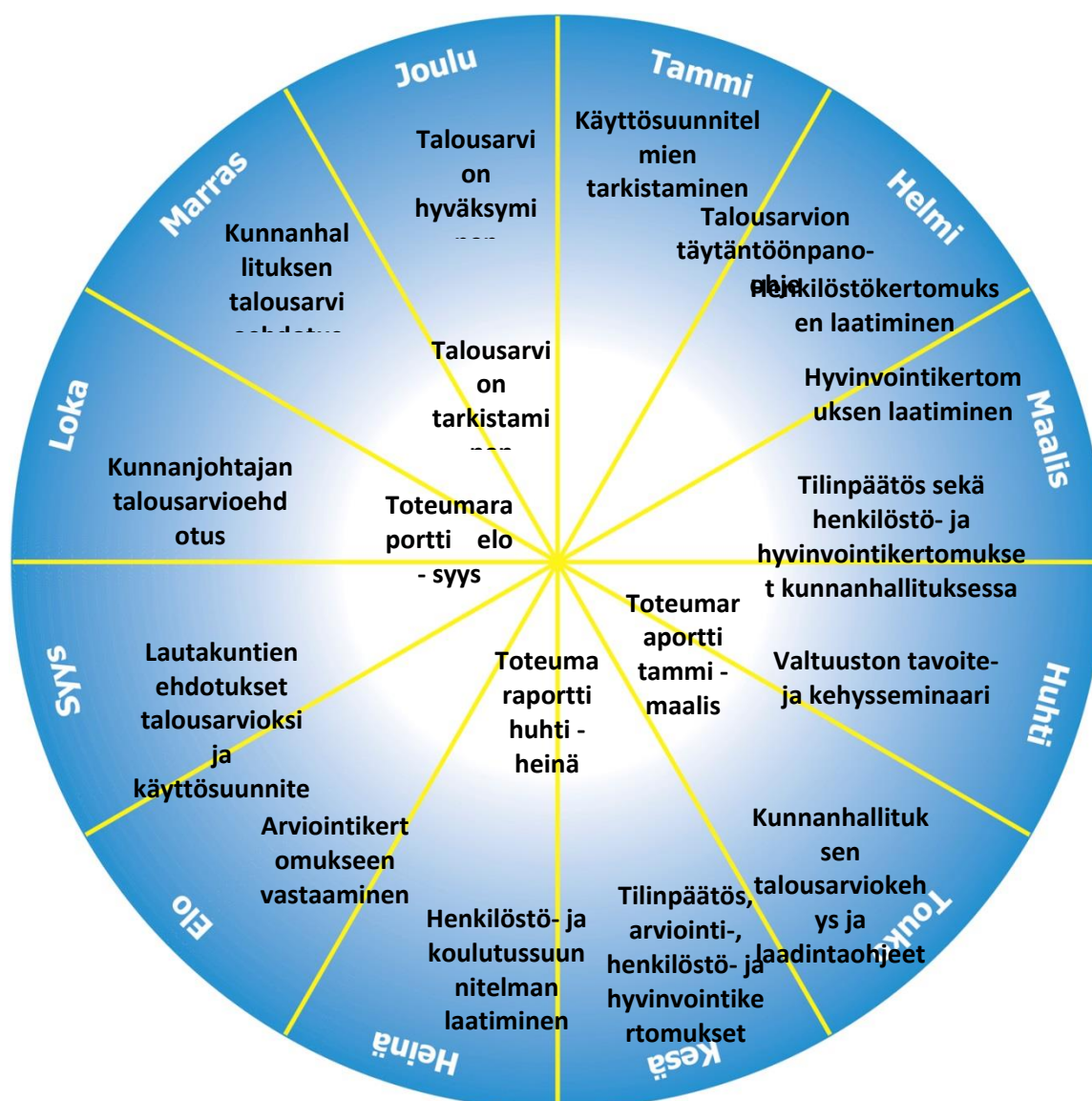
Kunnassa tilivelvollisia ovat seuraavien toimielinten jäsenet: kunnanhallitus, keskusvaalilautakunta, hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta.

Lisäksi tilivelvollisia ovat seuraavat viranhaltijat (Talousarvio 2020): kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sosiaalijohtaja, hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, tekninen johtaja, palvelukodin johtaja, rehtori sekä päiväkodin johtaja.

4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta ja raportointi

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta ja raportoinnista vastaavat tilivelvolliset ja muut vastuuhenkilöt toimialueellaan. Tilivelvolliset toimielimet ja konsernin tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Kunnanhallitus on vahvistanut 10.6.2019 § 141 kunnan vuosikellon, jonka kunnanvaltuusto on merkinnyt tiedoksi 25.6.2019 § 35. Vuosikellossa on määritelty kunnan toiminnan ja talouden suunnittelun ja seurannan aikataulu seuraavasti:

Toteumaraporttien ajankohtaa ja sisältöä on tarkennettu vuosikellon vahvistamisen jälkeen vuonna 2019. Ensimmäisessä raportissa keskitytään taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointiin. Tilikauden keskivaiheille olevassa raportissa tuodaan esille taloudellisten

toteumatietojen lisäksi toiminnallisten tavoitteiden raportointi. Loppuvuoden raportoinnissa pääpainopiste on talousarvion mahdollisten poikkeamien raportoinnissa ja määrärahojen riittävyyden arvioinnissa talousarvion tarkistamista varten. Raportoinnissa hyödynnetään vuoden 2019 aikana päivitettyjä raporttipohjia. Lisäksi toimielinten tulee seurata ja arvioida alueensa määrärahojen riittävyyttä kuukausittain. Johtoryhmän kokouksissa tarkastellaan kunnan taloutta säännöllisesti.

4.1. Kuntien automaattinen taloustietouudistus AURA

Kuntien ja kuntayhtymän lakisääteinen raportointi tilastokeskukselle muuttuu 1.1.2021 alkaen. Lainsäädäntökokonaisuuden lakiosuus annettiin eduskunnalle hallituksen esityksenä kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 60/2019). Kysymys on kuntien automaattisesta taloustietouudistuksesta (AURA), jossa kunnan tilikartta ja laskentatunnisterakenne on päivitetty syksyn 2020 aikana.

Automatisoidun taloustiedon toimittaminen edellyttää määrämuotoista rakenteista tietoa, jossa kunnan laskentatunnisterakenteessa olevat kustannuspaikat tulee sitoa palveluluokkiin 1.1.2021 alkaen sekä päivittää kunnan tietojärjestelmien asiakasrekistereihin sektoriluokitukset. Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus korvaa aiemman tilastokeskuksen tehtäväluokituksen. Luokitus koskee kuntien ja kuntayhtymien palveluita vuodesta 2021 alkaen.

Kunnan johtamisessa toimivalta ja päätöksenteko jäsenyivät hierarkkisesti. Johtamisjärjestelmässä ylimmällä oleva toimija ohjaa alemmalla olevaa. Kuntalain taloussäännöksiin sisältyvänä periaatteena on laskelmien suunnittelun ja seurannan yhdenmukainen rakenne. Tulos- ja rahoituslaskelman rakenne ja tietosisältö ovat pääpiirteissään yhtenevät talousarviossa ja tilinpäätöksessä. Pelkosenniemen kunnassa on nykyisellään osa valtuustotason tavoitteista asetettu toimialatasolle ja osa vastuualue- tai jopa palveluyksikkötasolle. Tämä ei ole edellä mainitun kuntalain hengen mukaista, ja on tarkoitus korjata talousraportoinnin AURA-uudistuksen myötä. Kuten talousarviokirjassa on kuvattu, vuoden 2021 talousarvio on vielä laadittu vuoden 2020 – 2023 talousarvioperusteiden (kh 27.8.2019 § 180) mukaisesti, mutta sen toteutumisesta raportoidaan uusien palveluluokkien ja sektoreiden kirjaussääntöjen edellyttämällä tavalla.

Vuoden 2021 talousarvio on siis laadittu ns. vanhan tilikartan ja laskentatunnisterakenteen pohjalta. Vuoden 2021 ostolaskuihin ja muihin maksutositteisiin tehdään tarvittavat AURA-yhteensopivat palvelutehtävä- ja muut laskentatunnisteet. Kun tilinpäätös 2020 on laadittu, tehdään tarvittavat määrärahasiirrot AURA-muutosten edellyttämällä tavalla. Automaattinen talousraportointi valtiokonttorille tapahtuu raportoinnista valtiokonttorin vuosikellon mukaisesti.

4.2. Hyvinvointitavoitteet ja niiden raportointi

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Terveydenhuoltolaki (12 §) edellyttää, että kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Hyvinvointijohtaminen on esitetty kiinteänä osana Pelkosenniemen kunnan vuosikelloa (kh 10.6.2019 § 141, kvalt 25.6.2019 § 35). Vuosikellossa on kuvattu, miten toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta etenee vaiheittain sekä miten vaiheet kiinnittyvät toinen toisiinsa. Hyvinvointijohtaminen on nähty osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua: hyvinvointikertomuksen pohjalta asetettavat tavoitteet valmistellaan talousarvion yhteydessä ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

4.3. Toimintaohje mahdollisten poikkeamien kohdalla

Raportoinnissa on tuotava selkeästi esille, onko tavoite toteutunut vai ei, sekä panostettava mahdollisten poikkeamien selvittämiseen. Mikäli määrärahat uhkaavat ylittyä, on toimielinten ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin ylityksen estämiseksi.

Tilivelvollisten on ensisijaisesti hoidettava uhkaavat ylitykset toimivaltaansa kuuluvilla toimenpiteillä. Mikäli toimielin ei kykene ratkaisemaan määrärahojen riittävyysongelmaa toimivaltansa puitteissa, on se tuotava hallituksen ja valtuuston käsittelyyn mahdollisimman pian kuitenkin viimeistään marraskuun 2020 loppuun mennessä.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Talousarviossa valtiosuuteen oikeuttavana vahvistetun hankkeen toteuttaminen on käsiteltävä ao. päätöksentekoaikana uudelleen silloin, kun päätöstä valtiosuudesta ei saada kuluvalle vuodelle.

5. Laskujen tarkastus ja hyväksyminen

Kunnanhallituksen ja lautakuntien on määrättävä määrärahojen käyttöoikeudet eli laskujen hyväksyjät. Käyttöoikeudet on pyrittävä antamaan niille, jotka vastaavat ko. toiminnasta ja taloudesta. Kunnanjohtajalle ja hänen sijaisekseen määrättyllä viranhaltijalla on oikeus hyväksyä kaikki kuntaa koskevat laskut.

Ostolaskut pyritään tilaamaan e-laskuina. Saapuvat laskut siirretään Rondo-laskujenkiertojärjestelmään. Sähköisen tarkastus- ja hyväksyntämenettelyn aikana laskun oikeellisuus tarkistetaan, tiliöidään, merkitään oikea alv-kanta sekä merkitään kustannuspaikka, jonka määrärahoista lasku maksetaan. On tärkeää, että tilausta/ostoja tehtäessä laskuun pyydetään merkitsemään selvästi se, mitä yksikköä lasku koskee. Näin lasku lähtee oikealle tarkastajalle kiertoan. Alv-merkinnät ovat tärkeä osa laskujen käsittelyä. Epäselvissä tilanteissa hallinto-osasto ohjeistaa niissä.

Laskut on ennen suorittamista tarkastettava, todettava asianmukaisiksi ja hyväksyttävä. Laskulle tarvitaan kaksi käsittelijää: asiatarkastaja ja hyväksyjä. Tämän kierroksen jälkeen laskut tulevat ns. maksumääräykseen hallinto-osastolle.

Asiatarkastajan tehtävänä on tarkastaa laskun asiallinen ja numerollinen oikeellisuus, mikä käytännössä tarkoittaa sen tarkastamista, että lasku vastaa tilausta, sopimusta ja/tai päätöstä. Lisäksi asiatarkastaja varmistaa, että tavara tai palvelu on toimitettu. Osastonjohtaja hyväksyy laskut ja tositteet tai päättää siirretystä toimivallasta hallintosäännön § 31 mukaisesti. Laskun hyväksyjä vastaa määrärahojen riittävydestä, hyväksyy rahan käytön sekä vastaa siitä, että lasku on tarkastettu ja että se kohdistetaan kirjanpitoon oikein.

Laskut tulee hyväksyä viivytystä, jotta ne voidaan maksaa ajallaan ilman viivästysseuraamuksia. Laskujen kierrätyksestä on huolehdittava myös poissaolojen aikana. Rondo-järjestelmään tulee aktivoida sijainen, joka on määritelty laskujen tarkastajia ja hyväksyjä vahvistettaessa.

6. Hankinnat

Kunnan hankinnoissa tulee noudattaa hankintalakia (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>), ja toteuttaa avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Hankintalain kynnysarvot (<https://tem.fi/eu-ja-kansalliset-kynnysarvot>) alittavissa hankinnoissa noudatetaan kunnan omia ohjeita.

Valtuusto on hyväksynyt kunnan hankintastrategian 27.10.2019 § 46, hankintastrategiassa asetettavat tavoitteet kunnan hankintatoiminnalle:

- 1 Laadukkaat tuotteet ja palvelut
- 2 Elinkeinojen ja yrittäjyyden edistäminen
- 3 Myönteinen kuva kunnasta hankkijana
- 4 Osaaminen ja hankintaresurssien tarkoituksenmukainen käyttö
- 5 Järkevyys ja joustavuus hankinnoissa
- 6 Laadun, kestävän kehityksen ja paikallisuuden huomioiminen
- 7 Tavoitteellinen seuranta
- 8 Hankintastrategian päivitys

Hankintastrategia toimeenpannaan operatiivisilla hankintaohjeilla, jotka laaditaan strategian pohjalta, ja strategian toteuttaminen edellyttää riittävää työpanosta ja koulutusta tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Hankintaohjeiden laatiminen on käynnistynyt ja ohjeet viimeistellään mahdollisimman pian vuoden 2020 aikana. Hankintojen organisointi, vastuut ja valtuudet on tarkoitus tarkistaa hankintaohjeen valmistelun myötä. Hankintaohjeeseen tai hallintosääntöön kirjataan hankintarajat.

7. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimialajohtajat ja muut esimiehet vastaavat jatkuvasta valvonnasta omissa toimintaprosesseissaan hallintosäännön § 84 mukaisesti. Voimassa olevaa sisäisen valvonnan ohjetta tulee toiminnassa noudattaa. Sisäisen valvontaan asetetaan painopisteet, jotka ovat määräaikaisten työsopimusten lainmukaisuus, päätösten täytäntöönpanon seuranta ja avustusten myöntäminen.

Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Liite 1 Talouden tasapainottamissuunnitelma

Muutokset on tehty kj:n esitykseen vuodelle TA2021, mutta ei TS2022-2023 (paitsi kiinteistökustannuksiin kohdistuvat leikkaukset, jotka sisältyvät teknisen lautakunnan TA-esitykseen)			Taloustyöryhmän esitys kh 20.10.2020 / kh 10.11.2020 § 260			Kunnanhallituksen esitys kh 10.11.2020 § 260			Kunnanjohtajan esitys kh 1.12.2020			HUOM. Kirjaus talousarviossa
25.11.2020 / pva												
Tasapainottamismekanismi			TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TA 2021	TS 2022	TS 2023	
	Tasapainottamiskein o	Perustelut										
Tuottavuuden parantaminen												
	•Kunnanhallitusmalli	Arvio kustannussäästöistä, jotka voitaisiin saavuttaa luottamushenkilöorganisaatiota yksinkertaistamalla. Työryhmä valmistelee (kh 10.11.2020 § 264); pääpaino tuottavuuden parantamisessa	-2500	-5000	-5000	-2500	-5000	-5000		-5000	-5000	Vähennystä ei voida toteuttaa vaalivuonna 2021, sillä tarvitaan panostusta luottamushenkilöiden koulutukseen.
Henkilöstökustannuksiin vaikuttavia tekijöitä	•Henkilöstön vähentäminen	Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja: 50% virka lopetettu ja tehtävät siirretty hallintojohtajalle 1.8.2020 alkaen (kvalt 28.1.2020 § 5)	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000	On vähennetty hallintojohtajan palkkamäärärahoista
		Työllisyyskoordinaattori: tehtävät siirretty nuorisohjaajalle ja sosiaaliohjaajalle (kvalt 2020)	-40000	-40000	-40000	-40000	-40000	-40000	-40000	-40000	-40000	On vähennetty työllisyyspalveluiden palkkamäärärahoista
	•Sairauspoissaolojen vähentäminen	Vähentäminen 1 %:lla; vähenee palkkakuluista	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000	0	-50000	-50000	Vähennetään vasta vuodesta 2022 alkaen, mikäli

	(sijaismäärärahat), liittyy myös tuottavuuden paranemiseen.										sairauspoissaolojen vähentämisessä edistytään 2021	
	•Henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen	Vaatii panostusta, ennen kuin näkyy sairauspoissaolojen vähenemisenä.	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	On lisätty kh / yleishallinnon henkilöstökuluihin / työhyvinvointi
	•Talous- ja henkilöstöhallinnon digitalisointi	Esim. sähköisen ESS-järjestelmän käyttöönotto heti säästöjä vähintään 10000 euroa.	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	On vähennetty IT-kuluista (IT-investointimenoissa on 50 000 euron varaus tietohallinnon hankkeisiin
	•Yhteistyön kehittäminen kolmannen sektorin kanssa	Yksikkökustannuksiltaan edullisempien palveluiden etsiminen, kuin nykyiset palvelut, esimerkiksi perhekotipalvelut	-5000	-5000	-5000	-5000	-5000	-5000	-5000	-5000	-5000	On vähennetty 2021 sosiaalipalveluiden ostopalveluista
	•Lomien pitäminen ajallaan oikeamääräisesti	Vähentää lomapalkkavelkaa, edellyttää henkilöstöhallinnolta ohjeistusta ja seuranta lomien pitämisestä ja työnjohdolta mahdollisuuksien järjestämistä.	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000		-10000	-10000	Vähennetään vasta 2022 alkaen; edellyttää panostusta henkilöstöjohtamiseen
	•Palveluiden digitalisointi	Edellyttää nykyisten toimintaprosessien avaamista ja vaihtoehtoisten palvelutapojen käyttöönottoa.	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000		-10000	-10000	Vähennetään teknisen palveluiden henkilöstömenoista, jos rakennuslupien käsittely digitalisoidaan
	•Avustus Metsähallitukselle poistuu	Naavan luontokeskuksen sopimus päättyy 12/2021, kh 10.11.2020 § 260; Kemijärven kh 9.11.2020					-16000	-16000		-16000	-16000	Vähennetään elinkeinopalveluiden hankkeista
Tulojen lisääminen	•Maan myynnin tehostaminen (markkinointi)	Kunnan tonttien myynnin tehostaminen on käynnistetty 11/2020; vaatii suunnitelmallisuutta	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	-10000	On lisätty tarvittava panostus tontin myynti- ja markkinointikuluihin

	jatkokssakin										n	
	•Kiinteistöverokertymän todentaminen	Korona on hidastanut kiinteistöhankeita, mutta Pyhän rakentamisen uskotaan jatkuvan vähintään samaan tahtiin kuin edellisenä 10 vuotena (teknisen johtajan, kunnanjohtajan ja kirjanpitäjän arvio kiinteistöveron kehityksestä on laadittu työryhmän ehdotuksen pohjalta).		-40000	-80000		-40000	-80000		-40000	-80000	Lisätään kiinteistöveroihin vuotuinen nousu 40 000 euroa (2 %)
	Taksojen tarkistaminen	Sosiaalipalveluissa on tarkistettu tehostetun palveluasumisen vuokrat Onnelan remontin jälkeen syksyllä 2020.	-11000	-11000	-11000	-11000	-11000	-11000	-11000	-11000	-11000	Päätös on jo tehty hyvinvointilautakunnassa 2020
	Pienomakotitalojen rakentaminen	Panostus / aloite Pieni hirsitalo jokinäkymällä / kh 10.11.2020 § 260				10000	10000	10000	10000	10000	10000	On lisätty elinkeinopalveluiden hankemäärärahoihin
	Vainio-tilan vuokrasopimuksen irtisanominen	Selvitetään mahdollisuus vuokrasopimuksen irtisanomiseen ja kiinteistön myyntiin, kh 10.11.2020 § 260										
Menojen vähentäminen	•Ostopalveluiden läpikäyminen		-20000	-20000	-20000	-20000	-20000	-20000	-70000	-20000	-20000	On vähennetty sosiaalipalveluiden ostopalveluista: 50000 € ikääntyneiden palvelut (on jo toteutunut vuodelle 2021) ja 20000 € vammaisten palvelut

•Terveyskeskuksen toiminnan kehittäminen	Sote-menot kasvavat Pelsavun alueella 480 000 euroa; Pelsavun sote-kuntayhtymän avulla voidaan saavuttaa 120 000 euron säästö (Perlaconin selvitys 21.10.2020).			-50000			-50000			-50000	Riippuu kuntien päätöksistä koskien Pelsavun kuntayhtymää
•Päiväkotipalveluiden sopeuttaminen uuden päiväkodin valmistuessa	Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen yhdessä toimipisteessä sen sijaan, että järjestetään nykyisin kahdessa kunnan omistamassa kiinteistössä.		-5000	-5000		-5000	-5000		-5000	-5000	Vähennetään sivistyspalveluiden / varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista
•Uusi koulu vaikutukset vuoden 2019 tasoon vuodesta 2022 alk.	Vanha koulu on laitettu kylmilleen ja purettu kesällä 2020, lämmityskustannusten säästö ennen uuden koulun valmistumista ja käyttöönottoa 12/2021; uuden rakennuksen käyttöönotto (maalämpö) 2022 alkaen	-50000	-30000	-30000	-50000	-30000	-30000	-50000	-30000	-30000	On vähennetty teknisen lautakunnan kiinteistökuluista
Poistuvaksi esitettävät kiinteistöt, tämän hetken kulut:	Vuokria tai muita käyttökustannuksia:										
•Päiväkoti + 25 000 €/a	Palvelut siirtyvät uuteen koulupäiväkotiin. Nykyinen rakennus poistuu käytöstä.			-25000			-25000			-25000	On vähennetty teknisen lautakunnan kiinteistökuluista
•Nuorisotila/kuntosali + 9 000 €/a	Palvelut siirtyvät uuteen koulupäiväkotiin. Nykyinen rakennus poistuu käytöstä.			-9000			-9000			-9000	On vähennetty teknisen lautakunnan kiinteistökuluista
•Kuusiranta + 12 000 € + poistot 10 000€/a	Palvelut siirtyvät uuteen koulupäiväkotiin. Nykyinen rakennus poistuu käytöstä.		-22000	-22000		-22000	-22000		-22000	-22000	On vähennetty teknisen lautakunnan kiinteistökuluista
•Kirjasto?	Palvelut siirtyvät nykyisen koulun väistötilana olevaan kiinteistöön. Nykyinen rakennus poistuu käytöstä.			-20000			-20000			-20000	On vähennetty teknisen lautakunnan kiinteistökuluista

Kurkihyppyläntien vuokratalojen putkiremontti yms.	Pelkosenniemen vuokratalot Oy:lle maksetaan vuosittain noin 26 000 euroa avustusta tyhjiä asunnoista; Tulossa lähivuosina iso putkiremontti, joka edellyttää kunnan pääomistusta.	-90000	-20000	-20000	0	0	0	-90000	-20000	-20000	Kunta on varannut 30 000 euroa avustukseen; mahdollinen pääomistus ei sisälly vielä kunnan talousarvioon, odottaa yhtiön päätöksiä
YHTENSÄ		-313500	-293000	-437000	-213500	-279000	-423000	-281000	-299000	-443000	